

PREPORUKE ZA OPTIMALAN RAD PEĆI NA DRVA

Ponašanje krajnjeg korisnika u pogledu grejanja je izuzetno značajno za smanjenje emisija nastalih sagorevanjem biomase. Zbog toga je potrebno držati se sledećih preporuka i saveta da bi se obezbedile niske emisije i optimalan rad peći na drva:

Za sagorevanje u peći treba koristiti samo loživo sa sadržajem vlage od 8 do 20% ukupne težine i izbegavati korišćenje tehnički osušenog drveta (ispod 8%) i vlažnog drveta. Naglašava se da treba koristiti tvrdo drvo (kao što je bukva). Drveni briketi su takođe pogodni za sagorevanje u pećima sa dimnjacima. Međutim, treba izbegavati brikete napravljene od čiste kore zbog tinjanja koje izazivaju, a koje uzrokuju visoke emisije.

Bitno je da paljenje treba da se vrši sa gornje strane (blok koji će se zapaliti postavlja se na jedan sloj cepanica, a nakon toga ga se prekriva potpalom i pali). Ovaj metod paljenja smanjuje emisiju CO već tokom početne potpale za oko 60% u odnosu na tradicionalne metode i stoga predstavlja važno pitanje s kojim treba upoznati ne samo korisnike, nego i proizvođače. Tradicionalni način paljenja "odozdo prema gore" danas se više ne preporučuje.

Ispravno dopunjavanje vrši se po gašenju svetložutog plamena, tako da se količina loživa po turi prilagodi uputstvima proizvođača (korišćenje jedne po jedne cepanice, kao i pretrpavanje peći dovodi do drastičnog povećanja emisija i treba ga, stoga, izbegavati).

Dodatne preporuke uključuju sledeće:

Goriva koja su dozvoljena za upotrebu

- Prirodno neobrađeno drvo u obliku ili okruglih komada ili cepanica, sa korom ili bez kore.
- Rezano drvo (daske, letve), sa korom ili bez kore.
- Drveni briketi od prirodnog neobrađenog drveta.
- Loživo za paljenje (u maloj količini): gruba drvna sečka, pruće, grančice, potpala.
- Pomagala za paljenje (samo u maloj količini!) od strugotina drveta, drvene vune, drvenih vlakana, voska ili mineralnog ulja.
- Nije preporučljivo da se loživo biljnog porekla koristi za peći sa dimnjacima, čak i ako je takvo loživo zakonski dozvoljeno u predmetnoj zemlji.

A deliverable of Heat Wisely, public awareness raising project on biomass-based heating in the Western Balkans

Gorivo koje treba izbegavati kod peći sa dimnjacima

- Briketi od čiste kore.
- Slama, papir, karton i slični proizvodi.
- Obojeno, premazano, lepljeno drvo ili drvo koje je obrađivano hemijskim sredstvima za zaštitu drveta, na primer, drvo korišćeno napolju, u građevinarstvu, ili drvo preostalo od rušenja objekata.
- Palete za jednokratnu upotrebu ili gajbe za voće i slično, ako se sa sigurnošću ne može isključiti prisustvo impregniranog materijala ili nečistoća.
- Ostali otpad.

Odgovarajući kvalitet cepanica

Za peći sa dimnjacima preporučuje se sledeće:

- Izbegavati mokro drvo. Sadržaj vlage treba da bude manji od 20% (vlažna osnova).
- Ako je plesan vidljiva na površini, cepanica bi mogla da bude previše vlažna.
- Izbegavati presušene cepanice. Sadržaj vlage ne sme da bude manji od 8%. Drvo koje je dugo skladišteno u zagrejanoj prostoriji može da bude presušeno. Drvo koje dolazi direktno od proizvođača goriva koji koriste vruću ventilaciju za sušenje takođe može da bude presušeno. Nakon privremenog skladištenja na ambijentalnom vazduhu, takvo drvo je opet pogodno za peći.
- Cepanice treba da budu dužine koja dozvoljava razmak od nekoliko santimetara do zidova ložišta kad se horizontalno postave na žar. Cepanice nikada ne treba da budu toliko duge da ih je potrebno oslanjati na zidove ložišta.
- Treba koristiti cepanice jednake srednje debljine (tj. obima od 20 do 30 cm).
- Iscepane cepanice treba koristiti pre nego okrugle komade drveta (treba ih iscepati na prečnike veće od 8 cm).
- Odaberite tanje grane ili manje cepanice za paljenje. Za paljenje možete takođe odabrati čistu i grubu drvenu sečku.
- Manje cepanice su korisne za paljenje, ali se ne preporučuju za dopunjavanje peći.
- Optimalnu veličinu cepanice obično određuje proizvođač peći (pogledajte priručnik).
- Koristite tvrdo drvo (kao što je bukva) prije nego meko drvo.
- Koristite cepanice sa malim sadržajem prašine ili prljavštine.

Odgovarajući kvalitet briketa

- Zbijena biomasa ima tendenciju ispuštanja različitih nivoa zagađenja u odnosu na prirodnu formu biomase. Proverite da li dobavljač goriva deklariše usklađenost sa bilo kojom klasom kvaliteta u standardu briketa EN ISO 17225-3, ali imajte na umu da dobavljač obično nije dužan da ukaže na standard briketa. Standardni briketi obično imaju nizak sadržaj pepela. Koncentracija uznemiravajućih ili zagađujućih komponenti obično je niska (na primer, hlor, azot, sumpor ili teški metali). Ako je kvalitet standarda sertifikovan (na primer, sertifikaciona šema EN plus ili DIN), kvalitet se takođe prati.

A deliverable of Heat Wisely, public awareness raising project on biomass-based heating in the Western Balkans

- Izbegavajte upotrebu briketa koji su napravljeni od 100% kore. Takvi briketi mogu da izazovu tinjajuće sagorevanje sa visokim emisijama gasova.
- Dužina briketa treba da bude značajno manja od širine ložišta (zbog ekspanzije tokom sagorevanja drvenih briketa). Ako je zapremina veća od dozvoljene, briket može da se zaglavi između zidova ložišta bez ikakvog kontakta sa žarom. Stoga, duge brikete treba skratiti pre upotrebe.

Prikladni materijali za paljenje

- Za prvu turu loživa odaberite nekoliko srednjih ili manjih cepanica drveta u kombinaciji sa grančicama, prućem ili grubljom drvnom sečkom. Takva potpala je idealna od četinarskog drveta.
- Koristite profesionalna pomagala za paljenje koja su dostupna na tržištu, na primer blokove drvene vune natopljene voskom ili blokove drvenih vlakana sa parafinom.
- Ne koristite papir, karton ili tečna goriva kao pomagala za paljenje. Korišćenje papira za potpalu ima nekoliko nedostataka. Zbog lisnate strukture njegovog pepela, protok vazduha do podloge od žara pri sagorevanju je otežan. Takođe, vreme sagorevanja papira je suviše kratko (i nestabilno) da bi se garantovalo pouzdano paljenje. Osim toga, paljenje je presporo.

Rukovanje pepelom i održavanje

- Često čistite peć i uklanjajte pepeo prateći uputstva proizvođača.
- Pri uklanjanju pepela i čišćenju peći i cevi ne udišite oslobođene čestice pepela i izbegavajte bilo kakav direktan kontakt vaše kože sa čađi; koristite zaštitnu opremu, kao što su maske ili rukavice. Poznato je da su ugljenik i čađ koja sadrži pepeo otrovni zbog visokih koncentracija policikličnih aromatičnih ugljovodonika (PAH).
- Pepeo treba odlagati u stambeni otpad.
- Jednom ili dvaput godišnje proverite cev koja peć povezuje s dimnjakom i očistite cev pomoću četke za okrugle cevi (može se koristiti i dimnjačarska).
- Proverite da li još uvek radi mehanizam za čvrsto zatvaranje vrata i da li su oštećene brtve na vratima. Podesite bravu ili zamenite brtvu ako je potrebno.
- Proverite da li je oštećena vatrostalna obloga i da li je polomljena rešetka i, ako je potrebno, zamenite ih.
- U skladu sa propisima, dimnjačar mora redovno čistiti dimnjak da bi se izbegao požar izazvan čađi.

A deliverable of Heat Wisely, public awareness raising project on biomass-based heating in the Western Balkans

